

Stadswerk

A high-angle, blurred photograph of a crowd of people walking on a paved surface, overlaid with a blue tint. The people are in various poses, suggesting movement and a busy public space.

Klimaatschade en bomen: bent u aansprakelijk?

mr. Jilles van Zinderen

1 april 2021

HAUT | LEGAL
TAX

Klimaatschade en bomen: bent u aansprakelijk?

Meer schade door veranderingen klimaat?

- Meer en hardere stormen;
- Hogere/lagere grondwaterstand;
- Hitte- en droogtestress;
- Nieuwe ziekten en insecten;

- Dus; meer omvallende bomen en uitbrekende takken?

Schadevergoeding

- In beginsel draagt iedereen zijn eigen schade;
- Soms is het onredelijk om zelf de schade te moeten dragen;
- Schadevergoeding op grond van de wet: onrechtmatige daad of specifiek artikel;
- Bewijslast bij benadeelde/eiser

6:162 lid 2 BW Onrechtmatige daad (O.D.)

- Een inbreuk op een recht;
- Een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht;
- Een doen of nalaten in strijd met wat volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt.

5 voorwaarden van de O.D.

- 1 Onrechtmatigheid in algemene zin;
- 2 Schuld/toerekenbaarheid aan de dader;
- 3 Schade;
- 4 Causaliteit;
- 5 Relativiteit.

1 Onrechtmatigheid in algemene zin

- Doen/handelen van de boomeigenaar?
- Nalaten: nalaten van voldoende zorg (Hof Arnhem 9 oktober 1991, VR 1993/10);
- IN ACHT TE NEMEN ZORGVULDIGHEID(SNORMEN)
- Zorg is regulier onderhoud en controle;
(Na controle, eventueel actie)

2 Schuld/toerekenbaarheid

- In hoeverre is de onrechtmatige daad verwijtbaar?
- Bij storm: beroep op overmacht. Zorg heeft schade niet voorkomen maar dat is eigenaar niet toe te rekenen.
- Jurisprudentie: Je moet rekening houden met gebruikelijke zware stormen.
Windkracht 7 met vlagen 10: geen overmacht
Hof Arnhem van 8 oktober 1991, Verkeersrecht(VR) 1993/10
- >10 Beaufort Rechtbank Middelburg van 24 januari 1940 (NJ 1940/616)

3 Schade

Vermogensschade 6:96 BW

- Geleden verlies en gederfde winst;
- Red. kosten ter voorkoming of beperking van verdere schade;
- Red. kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid;
- Red. kosten ter voldoening buiten recht.

Immateriële schade.

4 Causaal verband 6:98, 6:99 BW

- In hoeverre heeft de gedraging van A bijgedragen in het ontstaan van de schade van B?
- Conditio sine qua non: voorwaarde zonder welke het gevolg niet ingetreden zou zijn;

Zutphense tak

5 Relativiteit 6:163 BW

- Geen verplichting tot schadevergoeding bestaat, wanneer de geschonden norm niet strekt tot bescherming tegen schade zoals de benadeelde die heeft geleden.

Voldoende zorg

- Benadeelde moet aantonen dat boomeigenaar verwijtbaar onvoldoende zorg heeft besteed aan de boom

Kelderluik arrest, HR 5 november 1965, NJ 1966/136)

- Hoe waarschijnlijk is de niet-inachtneming van de vereiste oplettendheid en voorzichtigheid?
- Hoe groot is de kans dat daaruit ongelukken uit gaan ontstaan?
- Hoe ernstig kunnen de gevolgen zijn?
- Hoe bezwaarlijk zijn de te nemen veiligheidsmaatregelen?

Voldoende zorg

Stedelijk gebied

- A. Algemene zorgvuldigheid (< 3 jaar);
- B. Verhoogde zorgvuldigheid (1 < jaar);
- C. (Nader) onderzoek.

Voldoende zorg

Rb Arnhem 21 december 2011, ECLI:NL:RBARN:2011:BV1587

- Regulier onderhoud (snoeien, opkronen?);
- Regelmatige (<3 jaar) visuele controle op uitwendige gebreken;
Beginnende bloedingsziekte, mineermot, rotte wortels
- Meer stormen, die zwaarder worden; meer of andere zorg?

Zorgvuldigheidsnormen zijn niet statisch

Visuele controle

- Visueel, rondje om de boom;
- Inwendig onderzoek niet noodzakelijk (Hof Arnhem, 8 oktober 1991, VR 1993/10)
- Ondergronds niet noodzakelijk (Rb Middelburg, 19 maart 2003, ECLI:NL:RBMID:2003:A03670)
- Door een deskundige (redelijk bekwaam);
- Systematisch, dus regelmatig (1x 1-3 jaar);
- Schriftelijk vastgelegd? Rb Utrecht, 9 januari 2008, ECLI:NL:RBUTR:2008:BC1567.

Verhoogde zorgvuldigheid

- Verhoogde gevaarzetting: gevaarlijke locaties, geconstateerde gebreken;
- Minstens 1 maal per jaar visueel controleren;

Zichtbaar?

Zichtbaar?

(Nader) onderzoek

Concrete wetenschap

- Wanneer uitwendige gebreken zijn geconstateerd;
- Wanneer andere gebreken bekend hadden moeten zijn (b.v. slechte kweek, nieuwe ziekte, grondwaterstand, hittestress);
- Stabiliteitsmeting, inwendig onderzoek;

Giftigheid/insecten

- Taxusarrest (HR 22 april 1994, NJ 1994/624)
- Eikenprocessierups (Rb Maastricht (kanton Sittard), 18 juni 2008)
- Roetschorsziekte, sinds maart 2014

Casus: vergeten plakoksels

Aansprakelijk voor Plakoksel?

- Tak van 12 meter, 22 cm diameter breekt op 28 mei 2000 uit tijdens zwaarste storm in mei in 140 jaar (Wk 10). Valt op auto en de bestuurder raakt 100% arbeidsongeschikt.
- Bestuurder stelt eigenaar (Provincie Gelderland) aansprakelijk voor schade.
- De uitgebroken tak was “behept” met een plakoksel
- Algemeen: je draagt je eigen schade tenzij...

Rechtbank Arnhem

4 november 2009, ECLI:NL:RBARN:2009:BK3988

- Slachtoffer: eigenaar heeft zorgplicht geschonden. Geen goede controle en onderhoud: Boom had zichtbare plakksel. Tak had voorzien moeten worden van kroonanker of preventief verwijderd moeten worden. Kosten daarvan wegen niet op tegen risico ernstige schade;
- Provincie ontkent en betwist

Rechtbank Arnhem

4 november 2009, ECLI:NL:RBARN:2009:BK3988

- Rb: Door Provincie in acht te nemen zorgvuldigheidsnorm strekt tot bescherming tegen **al** te gevaarlijke situaties, waaruit schade aan personen kan voortvloeien

Kelderluik:

- Hoe waarschijnlijk is kans uitscheuren plakoksel?
- Hoe groot is dan kans op ongeluk?
- Wat is de ernst van gevolgen van zo'n ongeluk?
- Hoe bezwaarlijk zijn veiligheidsmaatregelen?

Oftewel: Provincie hoeft niet ten koste van alles alle schade te voorkomen

Rechtbank Arnhem

4 november 2009, ECLI:NL:RBARN:2009:BK3988

- Rb: bomen brengen risico's met zich mee. Ook gezonde takken kunnen uitbreken, helemaal bij (zware) storm;
- Mensen kunnen dan letsel oplopen zonder dat boomeigenaar aansprakelijk is;
- Plakksel maakt risico gering groter maar niet alle plakksels breken uit;
- 30 jaar oude plakksel, al 20 jaar kans op uitbreken, drie eerdere zware stormen overleefd;
- Alle vergeten plakksels verankeren of verwijderen kost kapitalen of gaat ten koste van heel veel bomen en die zijn belangrijk voor kwaliteit leefomgeving en natuurbehoud
- Niet verankeren of verwijderen was niet onzorgvuldig. Ongelukkige samenloop van omstandigheden. Vordering afgewezen.

Hoger beroep Hof Arnhem

- Provincie heeft zorgplicht om risico te **beperken** dat een boom, door combinatie storm en gebrek op auto op weg valt;
- Kans op uitbreken plakoxsel weliswaar groter maar niet zoveel dat bij iedere plakoxsel maatregelen genomen moeten worden;
- Verankering voor alle plakoxsels is niet gebruikelijk en kostbaar en geeft geen garantie;
- Verwijderen is disproportioneel;
- Dat tak bij storm waarschijnlijk zou uitscheuren kan niet worden geconcludeerd;
- Vordering afgewezen.

Advocaat-generaal bij de Hoge Raad

31 mei 2013, ECLI:NL:PHR:2013:19

- Het komt aan op de Kelderluik criteria;
- Voorzichtig zijn met het aannemen van aansprakelijkheid bij laten bestaan van kleine kansen op schade;
- Er worden geen voorzorgsmaatregelen verwacht voor dergelijke uitzonderlijke storm;
- Advies: cassatieberoep verwerpen

Hoge Raad

12 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:102

- De in het middel aangevoerde klachten kunnen niet tot cassatie leiden. Geen nadere motivering nodig gelet op artikel 81 Rv.
- Hof en AG hebben gelijk: je hoeft niet alle risico's uit te sluiten.

Takbreuk in Zwolle 2018

indebuurt Zwolle

Home Nieuws Eten & drinken Doen Winkelen Wonen Zwollenaren

Foto | Google-Streetview

Populieren aan Schellerenweg straks foetsie

Door **Hilke Vos** - 1 augustus 2018

De oude populieren aan de Schellerenweg in Zwolle worden deze week met spoed gekapt. ROVA voert op dit moment de voorbereidende werkzaamheden uit en verwacht vrijdag te starten met het kappen van de bomen. Diké rijn, maar waarom?!

Nou, Populieren hebben veel water nodig om te leven, te groeien en hun takken te behouden. Wanneer deze bomen te weinig water kunnen opnemen uit de grond en er sprake is van zeer hoge temperaturen, kunnen gezonde takken spontaan afbreken. Door de extreme hitte is dit het geval bij de zeer oude populieren aan de Schellerenweg. Dit levert gevaarlijke situaties op, daarom is de weg al sinds vrijdag dicht.

Acht boomstammen blijven staan tot een hoogte van circa 6 meter, speciaal voor de spechten en de vleermuizen. Vleermuizen gebruiken voor het bepalen van hun vliegroute namelijk natuurlijke elementen zoals bomenrijen.

Omleidingen

Tijdens de kapwerkzaamheden blijft de Schellerenweg afgesloten voor weggebruikers. Fietzers en andere weggebruikers worden geadviseerd om de Schellerenweg te mijden. De alternatieve route loopt

<https://indebuurt.nl/zwolle/wonen/>

rtv Oost

Nieuws Cultureur Sport Platforms Specials Radio & TV Expeditie Oost Overijs

DINSDAG 31 JULI 2018, 21:31

DEEL DIT ARTIKEL:

Zwolle kapt ruim honderd oude populieren die gevaarlijk zijn geworden door hitte

Bomenkap Zwolle (Foto: Rianne Seton)

De gemeente Zwolle laat ruim honderd oude populieren aan de Schellerenweg kappen. Die zijn gevaarlijk geworden: door de hitte kunnen takken spontaan afbreken.

De conditie van de zestig jaar oude bomen is door de extreme hitte sterk verslechterd. Populieren hebben veel water nodig om te leven, te groeien en hun takken te behouden. Wanneer de bomen te weinig water kunnen opnemen uit de grond, breken de takken af. Dat gebeurde de afgelopen weken regelmatig, en de gemeente sloot de weg zelfs af.

Groene Kathedraal

Conclusie

- Rechters lopen niet vooruit op de feiten: Eerst meer zware stormen, nieuwe ziekten en nieuwe plagen, dan meer zorgvuldigheid (“extreem” moet “gewoon” worden);
- Bij eenmaal gewone omstandigheden kun je niet beroepen op “onwetendheid” (eigenaar en controleur);
- Bij bestaande bomen wellicht minder hoge eisen dan bij nieuwe bomen;

Jilles van Zinderen

- www.hautlegal.nl
- www.bomenrecht.nl
- jilles@hautlegal.nl
- LinkedIn: <http://nl.linkedin.com/in/vanzinderen>
- Twitter: @bomenrecht

Jilles van Zinderen
Advocaat Bomenrecht

Hooghiemstraplein 167
3514 AZ Utrecht
+31(0)30 – 271 8844

info@hautlegal.nl